

Depression in relation to spinal fusion

Marko Wahlman, Marko Neva ja Arja Häkkinen

Kirurgian klinikka, TAYS, Tampere

Kirurgian klinikka, K-SKS, Jyväskylä

Terveystieteen laitos, Jyväskylän yliopisto

Depression has been reported to associate with poorer outcome in spinal stenosis surgery. Several spinal conditions can be treated by fusion surgery, if conservative treatment has failed. Depression scale (DEPS) is a validated questionnaire to identify depressive symptoms and its ideal cut-off point for clinical depression is 11/12. Aim of our study was to evaluate the prevalence of clinical depression in patients before, 3 months and one year after lumbar spine fusion surgery. The spine register data was collected prospectively of the years 2008-2009 in the Tampere University Hospital and Jyväskylä Central hospital. The total amount of patients who filled the questionnaires was 232. Before the operation 34% of the patients had depressive symptoms. In three months and one year follow-up the amount of patients with depressive symptoms decreased markedly.

Depressiiviset oireet ovat yleisiä kroonista kipua sairastavilla potilailla. Jopa puolella pitkäaikaista selkä- ja selkäperäistä jalkakipua sairastavista potilaista on masennusoireita. Tutkimustietoa selän jäykistysleikkauksen vaikutuksesta masennusoireisiin on vähän. Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli arvioida selän jäykistysleikkauksen vaikutusta konservatiiviseen hoitoon reagoimattoman selkä- ja alaraajakipupotilaiden masennusoireisiin.

Tulokset

Tampereen yliopistollisessa sairaalassa ja Keski-Suomen keskussairaalassa aloitettiin selän jäykistysleikkauksiin liittyvän rekisterin ylläpito vuoden 2008 alusta. Vuoden 2009 loppuun mennessä 232 potilasta oli käynyt 3 kk ja vuoden kontrollissa. Ennen operaatiota ja kontrollien yhteydessä potilaat täyttivät muun tutkimusprotokollan mukana DEPS kyselykaavakkeen, joka on Suomessa validoitu masennusoireita selvittävä itsearviointikaavake. DEPS seula koostuu kymmenestä helposti ymmärrettävästä kysymyksestä, jotka on pisteytetty nolasta kolmeen. Potilailla, jotka saivat pistemäärän 12 tai enemmän, voitiin katsoa olevan kliinisesti merkittäviä masennusoireita.

Preoperatiivisesti kliinisesti merkittäviä masennusoireita todettiin 34%:lla (n=78) potilaista. Kolmen kuukauden kuluttua leikkauksesta 12 pistettä tai enemmän DEPS seulassa sai 13% (n=29) potilaista ja vuoden kuluttua 15% (n=33) potilaista.

Päätelmät

Selän jäykistysleikkaus on laajalti hyväksytty ja hyväksikäytetty hoitokeino konservatiiviseen hoitoon reagoimattomissa vaikeissa selkä- ja alaraajakipuun aiheuttavissa tiloissa. Tutkimuksemme mukaan leikkaus lievensi muiden positiivisten vaikutusten lisäksi merkittävästi myös potilaiden masennusoireita. Tulokset näyttivät säilyvän hyvin vuoden kontrolliin asti. Pitkään jatkuneesta hankalasta kivusta aiheutuvat masennusoireet pitäisi kuitenkin yrittää tunnistaa ja hoitaa jo ennen leikkausta.